

INFO EXPRESS

EN INTERAKTIV TIDNING I LUND, MALMÖ OCH VELLINGE KOMMUN

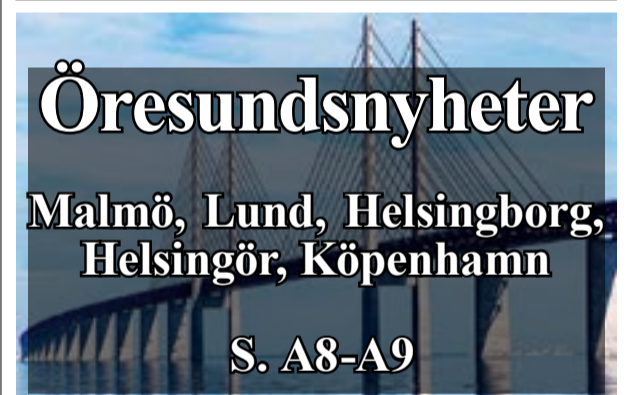
År 3 Nr.32, SEPTEMBER 2020, 24 SIDOR

www.infoexpress.se

KOSTNADSFRI - 15 SEK FRIVILLIGT!

I sen på Grönland fortsätter smälta

S.A4



Frivilligt 15:-
om du tycker om innehållet!



Swish: 123 213 99 05 (X Solutions HB)
Stort tack till dig som valde att betala!!!

UTÖKA DINA FÖRSÄLJNINGAR!

Xtakes Info Express
www.xtakes.se www.infoexpress.se
hello@xtakes.se hello@infoexpress.se



Vad skiljer Belarus från andra länder i gamla östblocket?

■ Trettio år efter murens fall revolterar den belarusiska befolkningen mot diktatorn Lukasjenko, som lett "den sista Sovjet-staten" sedan 1996. Varför nu? Och hur ser egentligen relationen ut mellan Ryssland och Belarus? Professorn i Europastudier Barbara Törnquist-Plewa har följt utvecklingen av Belarus sedan nationen grundades efter Sovjetimperiets fall.



Photo by Andrew Keymaster on Unsplash

Varför har utvecklingen sett så annorlunda ut i Belarus efter murens fall, jämfört med i andra öststater?

– Det fanns en viss skillnad i hur Belarus bröt upp från Sovjetunionen jämfört med hur andra länder i det gamla östblocket gjorde det. Visserligen existerade Belarusiska nationella fronten, men som självständighetsrörelse var den förhållandevis liten jämfört med motsvarigheter i andra öststater. I Belarus var det snarare partieliten som tog initiativ till att distansera sig från det sönderfallande Sovjet. Kuppen mot Gorbatsjov i augusti 1991 skrämden den belarusiska ledningen, liksom den oreda och ekonomiska kaos som följde på kommunismens fall. Man såg det helt enkelt som en säkerhetsåtgärd att förklara sig som en självständig stat.

– När Lukasjenko vann presidentvalet 1994 var folk trötta på osäkerheten. Det fanns en längtan tillbaka till den gamla ordningen. 1996 ändrade Lukasjenko

konstitutionen och gav sig själv diktatoriska befogenheter.

Men vad är det som gör att folket nu går man ur huse för att protestera och kräva demokrati?

– En viktig orsak är ekonomin. Vitryssland hade en mycket stark tillväxt fram till 2008, till stor del tack vare att Ryssland försåg dem med olja och gas till ett kraftigt reducerat pris. En tredjedel av världsmarknadspriset. Vitryssland är det land som idag mest liknar det gamla Sovjet. Tre fjärdedelar av ekonomin är statlig och tillväxten innebar sysselsättning och ekonomisk trygghet. Men den goda ekonomin försvagades kraftigt sedan börskraschen 2008, inte minst därför att Ryssland då höjde priser för energileveranserna. Därmed har också missnöjet med regimen successivt ökat.

– En annan anledning till att protesterna kommer nu är att minnet har börjat blekna. De som minns och blev skrämda

av det ekonomiska kaos som uppstod när Sovjetimperiet föll har blivit färre. Istället växte en ny generation upp som har sett den positiva utvecklingen i grannländerna som Litauen och Polen och vill att landet skall reformeras. De vill ha en förändring.

– Ytterligare en anledning är att mediemonopolet har brutits, i och med internet. Vitryska medborgare kan läsa om hur Lukasjenko ofta kritiserar i både västerländska och ryska medier. Det finns ett förakt mot honom i Ryssland och man driver med hans bondebakgrund, att han var ordförande för en sovjetisk kolchos. Det visar jag och min doktorand i en ny studie om de satirbilder som görs av Lukasjenko i ryska media. De ryska bilderna spelar roll. Särskilt i ett land med starkt ryskt inflytande. Belarusierna tycker att det är kränkande att styras av en ledare som inte respekteras någonstans.

– Sen finns klart också en trötthet över att ha

haft samma ledare sedan -94, ilska över att han ignorerat folket under pandemin, skamlöst förfälskat valresultaten och dessutom inte tvekar att använda brutalt våld mot dem som visar sitt missnöje.

Så du menar att den belarusiska befolkningen länge har varit ganska tillfreds med Lukasjenko och de starka banden till Ryssland?

– Visst har det funnits protester och motstånd, men oppositionen har varit relativt liten och splittrad samtidigt som folk i gemen varit ganska obenäpna att gå ut och protestera. Den nationella vitryska identiteten har varit ganska svag. Många identifierar sig med Ryssland, dels språkligt men också genom den ortodoxa kyrkan.

I början av de belarusiska upproret varna de Lukasjenko för hur Ryssland skulle reagera om protesterna inte lugnade sig. Nu varnar han för ett hot västerifrån, och verkar vilja

ha Rysslands hjälp. Vilken är egentligen Lukasjenkos inställning till Ryssland?

– Den är nog ganska kluven, och pragmatisk. 1996 ingicks en union med Ryssland, och Lukasjenko hade nog ett visst hopp om att han skulle ta över efter Jeltsin. Men Jeltsin hade en annan efterträdare i åtanke, Vladimir Putin. När det stod klart lades unionstankarna på is.

– Man skulle nog kunna säga att merparten av befolkningen inklusive presidenten känner en stor samhörighet med Ryssland, men är definitivt emot en annektering. Belarusierna vill ha en egen stat. Så länge ekonomin har varit god har man varit ganska nöjd med landets fördelningspolitik och blandekonomi. Man har dessutom sluppit de ryska oligarkerna, terrorism och de ryska krigen.

Så vad tror du händer nu? Vilka olika scenarier ser du framför dig i Belarus?

– Det skulle kunna bli

en militär intervention, men det ser jag inte som troligt.

– En hybridlösning skulle kunna vara att i smyg förstärka den vitryska säkerhetspolisen och militärmakten och på så sätt förstärka Lukasjenko. Visserligen föraktar Putin Lukasjenko men jag tror inte att han ser någon lämplig ersättare just nu, även om jag är övertygad att han letar efter en sådan.

Och om protesterna lyckas och Lukasjenko tvingas avgå?

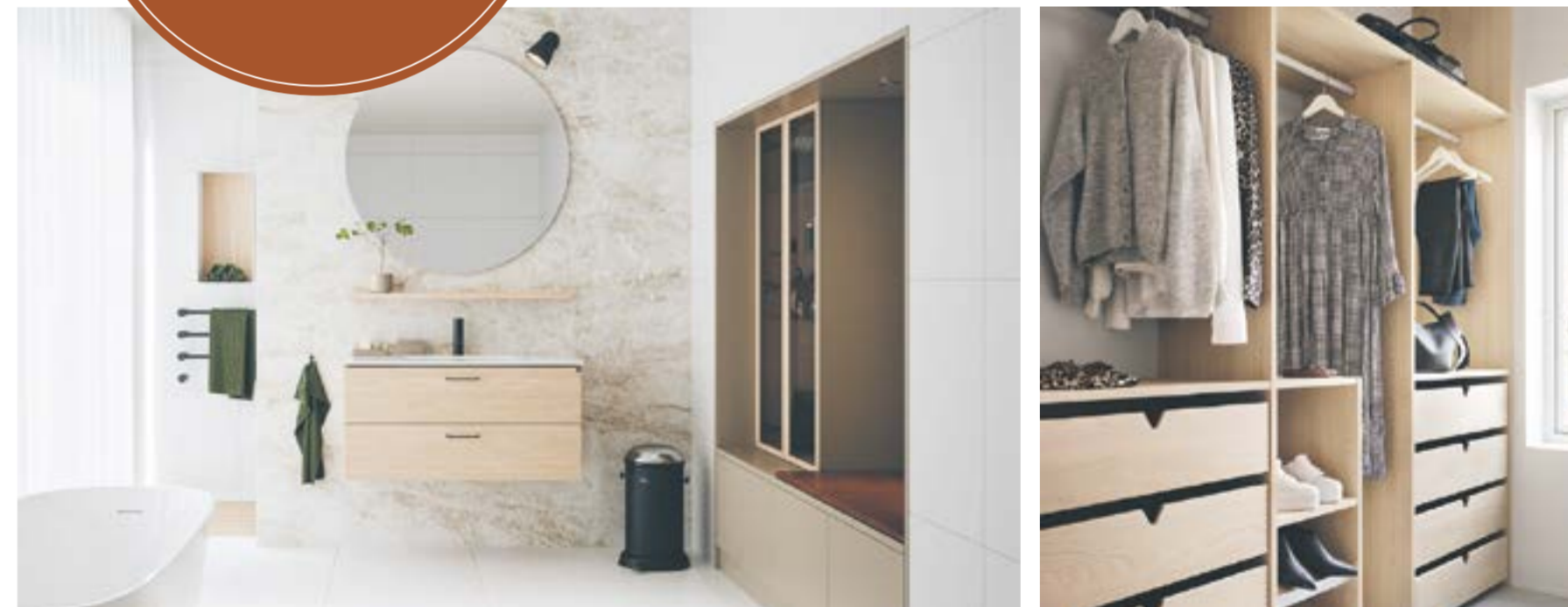
– Ett möjligt scenario skulle då kunna vara att Belarus går samma väg som Armenien. Det vill säga att landets utrikespolitik fortsatt ligger i linje med Rysslands intressen medan ekonomiska relationer med väst är sanktionerade. För Putin skulle det dock vara ett stort problem om revolten i Belarus signalerar om att en revolt är möjlig även på andra ställen.

Info Express
Källa: Lunds universitet

ballingslov.se



**RABATT KÖK
15 000 KR
OCH 30% RABATT
PÅ VITVAROR**



STOR HÖSTKAMPANJ PÅ KÖK, BADRUM OCH FÖRVARING!

Dags för ett projekt hemma i höst? Läget har aldrig varit bättre. Köp ett svensktillverkat kvalitetskök från Ballingslöv så erhåller du just nu 15 000 kr i rabatt*. När du köper ditt kök får du även 30% rabatt på vitvaror från Siemens, Neff eller Electrolux**. Vi har just nu även 20% rabatt på badrum och förvaring. Läs mer om kampanjen, boka möte i butik eller ett videomöte på ballingslov.se

VÄLKOMMEN!

*Gäller vid köp av köksnickerier för minst 90 000 kr. **Gäller på vitvaror i vår vitvarukatalog vid köp av minst 4 vitvaror från Siemens, Neff eller Electrolux. Kampanjen pågår 28/9-8/11.

SIEMENS



Ballingslöv® | Svågertorp

Drakagatan 2 Malmö, Tel 040-37 78 90, www.ballingslov malmö.se
ÖPPET: Måndag - fredag 10.00-18.00, lördag 10.00-15.00

INFO/EXPRESS

X Solutions HB. Org nr: 969778-9353
Tidningschef/Ansvarig utgivare: Laurentiu Mihai.
Distribution: X Solutions HB
Tryck: Pressgrannar AB, Linköping.

Kontaktuppgifter

Internet: www.infoexpress.se
Annonsering: office@infoexpress.se
Hälsa på: hello@infoexpress.se
Redaktion: redaktion@infoexpress.se

Frivilligt 15:-
om du tycker om innehållet!

Swish: 123 213 99 05



EU-budgeten: Parlamentet efterlyser nya inkomstkällor

■ För att finansiera återhämtningen efter covid-19 och för att investera i Europas framtid så efterlyser parlamentet nya inkomstkällor till EU:s budget. Ta reda på mer i vår video.

Covid-19-pandemin har haft en överträffad socioekonomisk inverkan och enligt de senaste prognoserna beräknas EU:s ekonomi minska med 8,3 procent i år. EU och dess medlemsländer har redan vidtagit exceptionella åtgärder som svar på krisen. Eftersom EU arbetar för att reparera den omedelbara skada som orsakats av coronaviruset – samtidigt som ett grönare och mer digitalt Europa ska byggas – kommer det viktigaste verktyget att vara EU:s nästa långtidsbudget.

En budget för återhämtning

Förberedelserna för budgeten 2021-2027 påbörjades i maj 2018. I ljuset av coronautbrottet presenterade dock EU-kommissionen i maj 2020 ett nytt budgetförslag, för att ta tackla effekterna av pandemin. Kommissionens förslag kom efter en uppmaning från parlamentet om ett stort återhämtningspaket bestående av 1,1 biljoner euro i budget samt ett återhämtningsinstrument på 750 miljarder euro som består av bidrag och lån.

EU-ledarna reducerade den föreslagna budgeten till 1,074 biljoner euro under toppmötet 17-21 juli, vilket ledde till protester

från ledamöter som menade att viktiga EU-program skulle riskeras. Budgeten är föremål för förhandlingar mellan parlamentet och de nationella regeringarna i rådet, vilka startade i augusti.

Utlåningen genom återhämtningspaketet på 750 miljarder euro kommer att möjliggöras genom en ändring av reglerna om villkoren för finansieringen av EU:s budget. För att öka EU:s kapacitet att låna på finansmarknaderna och senare återbetala skulden föreslår kommissionen att man ökar det maximala belopp som unionen kan samla in från medlemsländerna.

I en omröstning den 16 september gav ledamöterna grönt ljus för processen. Parlamentets röst gör det möjligt för rådet att snabbt godkänna de nya reglerna och påbörja ratificeringsprocessen i de 27 medlemsländerna, med målet att starta igång återhämtningsplanen så fort som möjligt.

Nya inkomstkällor för att finansiera återhämtningen
EU-budgetens inkomstkällor (även kallade egna medel) har varit oförändrade under flera decennier. De inkluderar tullar samt nationella bidrag baserade

på momsintäkter och brutonationalinkomst. Under åren har parlamentet upprepade gånger begärt en reform av systemet för egna medel.

När Europa återhämtar sig från covid-19-utbrottet insisterar parlamentsledamöterna på att införa nya inkomstkällor för att täcka kostnaderna för återhämtningsinstrumentet, förhindra kraftiga minskningar av EU:s budgetutgifter och se till att covid-19-insatserna inte blir en börda för kommande generationer.

Parlamentet föreslår nya intäkter i form av miljö- och finansiella avgifter. De inkluderar:

- en gemensam konsoliderad bolagsskattebas
- beskattning av digitala tjänster
- en skatt på finansiella transaktioner
- intäkter från utsläppshandelsystemet
- ett plastbidrag
- gränsskatt på koldioxid.

I sin omröstning den 16 september krävde ledamöterna att där ska finnas en rättsligt bindande tidsplan för att införa de nya intäktskällorna. Parlamentet har också upprepade gånger begärt att alla budgetrabatter och korrigeringar avskaffas, eftersom det endast gynnar vissa EU-länder.



Européer kräver en större EU-budget

Alla beslut om långtidsbudgeten kommer att kräva parlamentsledamöternas samtycke, och parlamentet har sagt att införandet av nya inkomstkällor är en väsentlig förutsättning för en överenskommelse. En undersökning beställd av parlamentet, som genomfördes i juni 2020, visar att en majoritet (56 procent) av européerna anser att EU borde ha större ekonomiska medel för att övervinna effekterna av covid-19.

Inför julitoppmötet sa parlamentets budgetutskotts ordförande Johan Van Overtveldt:

– De positiva stegen när det gäller storleken och balansen på återhämtningsinstrumentet kan inte kompensera för bak-

åtblickande förslag om långtidsbudgeten och förslagen för egna medel. Finansieringen av väsentliga EU-program skärs ytterligare, som Horisont Europa, Erasmus, programmet för ett digitalt Europa – och för migration.

Han tillade att EU:s långsiktiga mål inte har försvunnit med covid-19-utbrottet och att de inte bör offras.

”Vi vill inte straffa framtida generationer”

I en debatt den 14 september sade Valérie Hayer, en av parlamentets ledande ledamöter för reformen av egna medel:

– Vi måste se till att inte européerna sparpengar i slutändan eroderas. Vi måste titta på vilket koldioxidavtryck billiga importen ger. Och tycker du att det är riktigt att mul-

tionella företag kan engagera sig i skatteoptimering? Det är de spelarna som måste plocka upp notan för återhämtningen, det borde inte vara de europeiska invånarna, sa hon.

José Manuel Fernandes, den andra ledande ledamoten för reformen av egna medel, sa:

– Vi vill inte straffa framtida generationer eller skära ner i EU-program och politik, därav vårt försvar av nya egna medel, som måste vara tillräckligt stora för att kunna återbetala lånet, sa han.

Nästa steg
Parlamentet kommer att ha sista ordet innan budgeten 2021-2027 kan träda i kraft. Den nuvarande fleråriga budgeten löper ut 31 december 2020.

Källa: Europaparlamentet

www.xtakes.se



milano®
KEMTVÄTT & SKRÄDDERI

Experter på kemtvätt och reparationer av textil, skinn päls, mocka, väskor & sömnad

Djäcknegatan 2
211 35 Malmö
040 611 6733
info@milano-se.com
www.milano-se.com

Nørregade 24
1165 København K
+45 33 91 14 00
info@milano-dk.com
www.milano-dk.com

Stora varvsgatan 24B
211 19 Malmö
040 234 317
info@milano-se.com
www.milano-se.com



REA! REA▶ REA▶ REA▶ REA▶ REA▶ REA▶ REA▶ REA▶ REA▶ REA▶



www.xtakeres.se

HALLOWEEN



Köp maskeradkläder och festartiklar till bästa priser hos Xtakes.se!

Ta del av vårt omfattande utbud av olika dräkter och förklädnader, dekoration och tillbehör inom många olika teman: djur, sångartister och musik, grottmänniskor, mat och dryck, kulturer och traditioner, 1950-, 60-, 70- och 80-talet, tecknade filmer, Disney, Halloween, medeltiden, jul, originellt och roligt, clown, filmer och serier, pirater, prinsessor och kungar, yrken, religion, sextigt och förföriskt, superhjältar och videospel mm.



1 biljon euro: Europas finansieringsplan för klimatet

■ Ta reda på hur Europa avser finansiera projekt för att tackla klimatförändringarna och stödja de regioner som drabbas hårdast av en övergång till en grön ekonomi.

Bara en dryg månad efter tillkännagivandet av en "Europeisk grön giv" har Europeiska kommissionen nu presenterat ett detaljerat förslag för hur det ska finansieras. Investeringsplanen för den europeiska gröna giv ska locka åtminstone 1 biljon euro i offentliga och privata investeringar under det kommande decenniet. Tisdagen den 14 januari diskuterade ledamöterna den föreslagna investeringsplanen.

Varför är den viktig?

För att lyckas ställa om EU till en klimatneutral ekonomi till år 2050 kommer enorma investeringar i teknik för ren energi att krävas. För att nå etappmålet på 40 procent minskade växthusgasutsläpp till år 2030 krävs, enligt EU-kommissionens beräkningar, investeringar på 260 miljarder euro årligen.

Läs mer om EU:s svar på klimatförändringarna

Var pengarna kommer ifrån
Ungefär hälften av pengarna bör komma från EU:s långtidsbudget genom

olika program som bidrar till klimat- och miljöprojekt, exempelvis genom jordbruksstöd, Regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Horisont Europa (för forskning och innovation) och LIFE-programmet.

Detta å andra sidan skulle locka ytterligare 114 miljarder euro i medfinansiering från medlemsländerna. Genom InvestEU och innovations- och moderniseringsfonder inom systemet för handel med utsläppsrätter (ETS) beräknas mobilisera ytterligare ungefär 300 miljarder euro i offentliga och privata investeringar. Den nya "mekanismen för rättvis omställning" (Just Transition Mechanism) förväntas attrahera ytterligare 100 miljarder euro. Mekanismen ska hjälpa de regioner som drabbas mest negativt av en grön omställning, t.ex. regioner med stort kolberoende.

Mekanismen för rättvis omställning
Mekanismen kommer att baseras på tre pelare:

Fonden för rättvis omställning

Finansieringsprogrammet InvestEU
Lån från Europeiska investeringsbanken, understödda via EU-budgeten. Totalt beräknas dessa instrument mobilisera runt 100 miljarder euro i offentliga och privata investeringar. Pengarna kan användas för kompetensutveckling av arbetstagare, stöd till företag att skapa nya sysselsättningsstillfällen, samt investeringar i ren energi och isolering av hem.

1) Fonden för rättvis omställning
Fondens investeringar ska särskilt hjälpa de regioner som är beroende av fossila bränslen, såsom kol, vilket fortfarande bidrar med en fjärdedel av EU:s energiproduktion. EU:s kolsektor sysselsätter 238 000 människor i kolutvinning och i kraftverk, i över 100 europeiska regioner, från Polen till Spanien. År 2015 fanns 128 kolgruvor i 12 medlemsländer och 207 koldrivna kraftverk i 21 medlemsländer.

Frans Timmermans är vice-ordförande i EU-kommissionen och har ansvar för den Europeiska gröna

given. Den 14 maj presenterade han förslaget för ledamöterna och konstaterade:

– Det är budskap till kolarbetare i Asturien, västra Makedonien eller i Silesien, till torvodlare på det irländska inlandet, till baltiska regioner beroende av oljeskiffer och många andra. Vi vet att er väg mot klimatneutralitet är brantare, och vi vet att möjligheten till en annan framtid – en renare framtid – i allmänhet är välkommen men vägen dit tycks skrämmande. Den nya mekanismen för rättvis omställning med minst 100 miljarder euro är ett löfte att EU är med er i den här omställningen, sade han.

I maj 2020 ändrade kommissionen förslaget om Fonden för rättvis omställning inom ramen för EU:s plan för ekonomisk återhämtning – Next Generation EU, föreslog kommissionen en ökad budget för InvestEU och en dubbling av finansieringen som ska gå till hållbar infrastruktur till 20 miljarder euro, av de totalt 75 miljarder euro som garanteras via EU:s budget.



2) Särskild finansiering inom InvestEU-programmet
InvestEU-programmet ska prioritera finansiering för klimatet och mobilisera totalt 45 miljarder euro i projekt inom "Rättvis omställning" från 2021 till 2027.

Programmet inrättades 2018 och är EU:s centrala investeringsprogram för att stimulera den europeiska ekonomin.

I slutet av maj 2020, inom ramen för återhämtningsinstrumentet Next Generation EU, föreslog kommissionen en ökad budget för InvestEU och en dubbling av finansieringen som ska gå till hållbar infrastruktur till 20 miljarder euro, av de totalt 75 miljarder euro som garanteras via EU:s budget.

3) Lånefacilitet för den offentliga sektorn
Ytterligare finansiering kan komma från en lånefacilitet för den offentliga

sektorn. 1,5 miljarder euro kan komma som bidrag från långtidsbudgeten och upp till 10 miljarder euro i form av lån från Europeiska investeringsbanken. Ytterligare 25-30 miljarder euro ska komma via myndigheters investeringar för att hjälpa regioner som drabbats hårdast av kostnaderna för att minska koldioxidutsläppen.

Finansiering ska gå till investeringar inom allt från energi och transport till regionala värmenätverk och kollektivtrafik.

Nästa steg
I juli godkände parlamentets utskott för regional utveckling inrättandet av Fonden för rättvis omställning, men krävde en större budget, bredare omfattning och en belöningsmekanism. Parlamentet förväntas rösta om sin ståndpunkt vid plenarsessionen i september.

Källa: Europaparlamentet



FRITIDSCENTER.SE
HUSVAGN HUSBIL

NYA OCH BEGAGNADE HUSBILAR
NYA OCH BEGAGNADE HUSVAGNAR
FÖRMEDLING
TILLBEHÖRSBUTIK
VERKSTAD / SERVICE



KABE

ADRIA

KAMA FRITID

TESTVÄGEN 5 - 232 37 ARLÖV - 040-43 60 30

Flyktingbarn i Sverige klarar sig bättre i skolan än flyktingbarn i Danmark

■ Barn med flyktingbakgrund som anländer till Norden klarar skolan sämre i skolan i Danmark än i Sverige. Detta visar en ny vetenskaplig studie från Nordic CAGE-projektet med deltagande av forskare från Köpenhamns universitet.

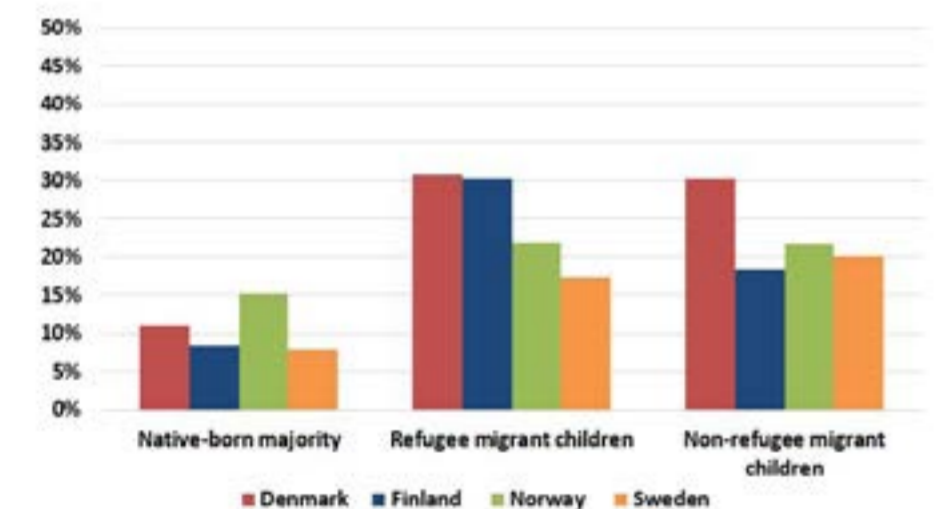
Den markanta ökningen av antalet flyktingar i Norden de senaste åren har gjort utbildning av flyktingbarn och ungdomar till en nyckelfråga. Flyktingbarn som anländer till Norden i slutet av grundskoleåldern klarar sig i allmänhet sämre än sina kamrater. Men det finns också en markant skillnad mellan de nordiska länderna. Flyktingbarn i Sverige klarar sig bäst, medan Danmark och Finland ligger längst ner jämfört med de andra barnen i landet.

Den visar nya vetenskapliga resultat som just har publicerats i två rapporter. En baseras på omfattande registerdata om flyktingbarn som anländer till Danmark, Finland, Norge och Sverige under åren 1986-2005. Den andra visar resultat från djupgående, kvalitativ forskning i norska skolor.

Undersökningarna genomfördes som en del av det stora nordiska CAGE-projektet, som tvärvetenskapligt fokuserar på unga flyktingars hälsa, utbildning och arbetsmarknadstillhörighet. Projektet syftar således till att avslöja hur de olika förhållandena och de politiska initiativen i de nordiska länderna påverkar de unga flyktingarnas livsvägar och välfärd. Registret studerar en helhetsbild av flyktingbarn i Norden som gör det sämre än andra barn i samma ålder.

”Vi kan till exempel se att fler människor hoppar av skolan och att genomsnittliga betyg från grundskolan bland flyktingbarn är lägre än bland de flesta barn som är födda i Norden. Detta i sig är inte så förvånande när vi tar hänsyn till de utmaningar som många flyktingbarn har gått igenom och att majoritetsbarnen har skonats. Men vi kan också se att klyftan i skolresultaten mellan flyktingbarn och majoritetsbarn är mindre i Sverige än i Danmark och Finland, säger biträdande professor Christopher Jamil de Montgomery från institutionen för folkhälsa vid Köpenhamns universitet.

”Danmark och Finland har de sämsta skolresultaten för flyktingbarn i både grundskolan och gymnasieutbildningen, även om de är uppdelade efter ursprungsland och ankomstår.”



Figur 1: Bortfall från gymnasieskolan bland flyktingbarn, icke-flyktinginvandrande barn och majoritetsbarn

Skillnad mellan de nordiska länderna

Anledningen till att flyktingbarn i Sverige mår så bra och har den minsta skillnaden i skolresultat jämfört med barn i den allmänna svenska befolkningen kan vara att Sverige är det nordiska land som har mest erfarenhet av att ta emot flyktingbarn. En ytterligare förklaring kan vara de snabbare integrerade livs- och skolprocesserna i Sverige, vilket leder till bättre och tidigare undervisning i svenska språket, där det i de andra nordiska länderna finns mer separering under asylperioden.

Den kvalitativa studien visar att skolor och lärare har varierande och ofta otillräcklig kunskap om hur man hanterar en varierad grupp elever med flyktingbakgrund. Skollärare tenderar att fokusera mer på utbildning än på psykosociala frågor när de kommenterar utmaningarna hos unga flyktingar i skolan. Många lärare lyfter fram skolan som en utbildningsinstitution och inte som en omsorgsfull insats. Lärarna som är medvetna om skolans roll för att främja unga flyktingars psykosociala välfärd uttrycker emellertid behovet av mer kompetens i just detta område.

”Vissa lärare beskriver att de måste lära sig och få erfarenhet under tiden. En av de intervjuade lärarna betonade att en konsekvens av bristen på kvalifikationer i skolor och bland lärare är att ett systemproblem felaktigt blir den enskilde elevens problem, säger docent Signe Smith Jervelund från Institutionen för folkhälsa vid Köpenhamns universitet.



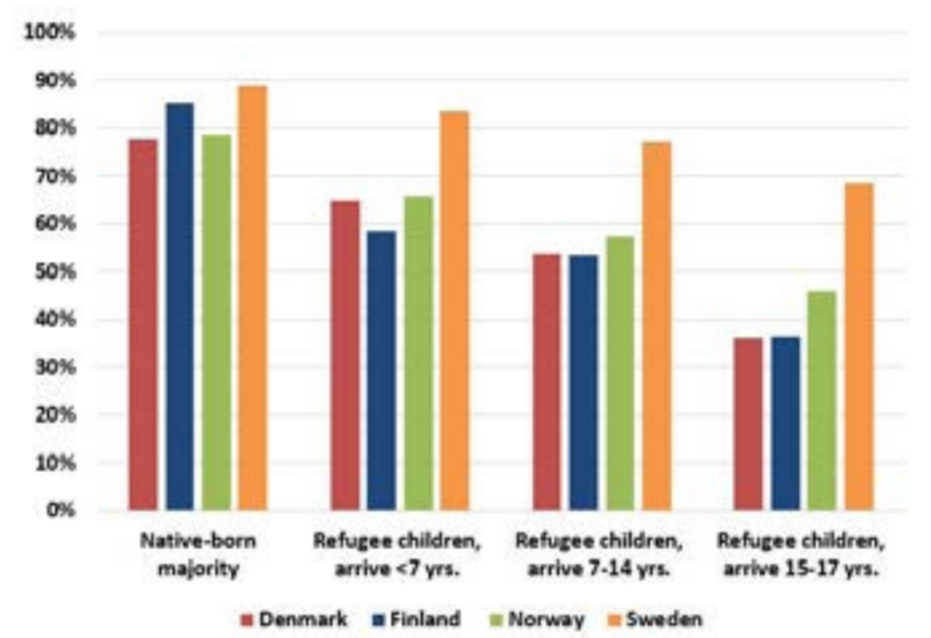
Foto/källa: Pixabay

Ju äldre barn desto svårare blir det

Ålder verkar också spela en viktig roll för hur bra eller dåligt flyktingbarnen klarar sig i de nordiska skolorna. Flyktingbarn som anländer till Norden i skolåldern, särskilt efter 15 års ålder, får sämre resultat i skolan och har ett högre bortfall från gymnasieskolan jämfört med barn i samma ålder.

Båda rapporterna bekräftar att flyktingbarn som anländer sent i tonåren är särskilt utmanade, eftersom de båda måste lära sig ett nytt språk och slutföra skolan inom några år. Samtidigt har de ofta liten eller ingen utbildning från sitt hemland.

”I figuren nedan kan du se att 78% av danskfödda barn har slutfört en gymnasieutbildning innan de fyllt 25 år. Som jämförelse gäller detta 36-65% av de nyanlända flyktingbarnen (beroende på ankomstår). Den allmänna bilden i registerundersökningen är att chansen att genomföra en gymnasieutbildning är större ju tidigare flyktingbarnen anländer till de nordiska länderna, säger biträdande professor Christopher de Montgomery.



Figur 2: Avslutad ungdomsutbildning vid 25 års ålder bland flyktingbarn och majoritetsbarn

Behov av lokal kunskap och kompetens

Den stora ojämlikheten i skolresultaten är oroande ur ett integrationsperspektiv, tror forskarna. Skolan kan för unga flyktingar vara av stor betydelse för en bättre och mer stabil koppling till arbetsmarknaden, starkare ekonomiska och sociala band med resten av befolkningen och bättre hälsa.

”Vi hoppas att resultaten från projektet kan användas för att stödja den stora utmaning som alla nordiska länder står inför om utbildningsområdet ska bidra till att främja integrationen av nyanlända flyktingar”, säger Signe Smith Jervelund.

Baserat på resultaten föreslår forskarna att den nationella politiken för utbildning av flyktingar ska utvärderas och att större principer för kvalitet och jämlikhet ska säkerställas för alla elever i de nordiska skolsystemen.

”Ytterligare politiska åtgärder behövs för att främja utbildningsmöjligheter och integrering av flyktingbarn och för att utjämna ojämlikheten i utbildningen. Men politisk handling kan inte stå ensam. De kvalitativa resultaten betonar att det ofta finns en stor skillnad mellan politiska avsikter och praktik. Det finns behov av mer kunskap och kompetens på lokal nivå i förhållande till hur man genomför nationell politik för flyktingutbildning i praktiken i klassrummet. Annars är det svårt att förbättra utbildningskvaliteten för flyktingbarn och ungdomar och uppnå bättre resultat, säger professor Allan Krasnik, som har lett CAGE-projektet.

Rapporterna ”Equity in education? En jämförande analys av utbildningsresultat bland flyktingbarn i de nordiska länderna.” Och ”Unga flyktingars väg till utbildning. Lärares och studenters röster: utmaningar, möjligheter och dilemma.” Är en del av forskningsprojektet Coming of Age in Exile (CAGE). Projektet finansieras av NordForsk.

Källa: Köpenhamns universitet

Möjligheterna med sociala medier förenar människor

■ Trots Coronapandemin och nackdelarna som det har medfört, har en ökad användning av sociala medier kunnat föra människor samman.

I en artikel som publicerades i Info Express under 2018 och som finns tillgänglig att läsa på vår webbsida

(Är sociala medier verkligen bra?)



www.infoexpress.se) i samband med utgivningen av detta nummer diskuteras nackdelarna som en excessiv användning av sociala medier kan medföra. I detta nummer kommer de positiva aspekterna att lyftas fram, eftersom sociala medier har blivit normen för kommunikation för många människor med tanke på Folkhälsomyndighetens rekommendation om att hålla avstånd. Att under andra omständigheter ständigt konsumera sociala medier när det inte behövs istället för att träffa andra människor en längre tid kan vara ohälsosamt och leda till mental ohälsa.

En annan fördel med sociala medier är att de kan motverka ensamhet genom att erbjuda en grupp för alla personer att vistas i. Man kan hitta personer som delar ens intressen för en viss typ av sport, musik eller filmgenre och för

positiva konsekvenserna av sociala medier är att de kan stärka bandet mellan människor och på så vis hjälpa dem att både skaffa och behålla vänner (1). Snapchat har drygt 240 miljoner dagliga användare medan Instagram har en miljard användare och Facebook har drygt 2,7 miljarder användare. Dessutom har antalet användare på alla plattformar ökat under det senaste kvartalet, förmodligen som följd av pandemin (2). Det gör det väldigt sannolikt att man inte bara lyckas behålla kontakten med sina vänner, utan även träffar på vänners vänner och får tillfälle att även lära känna dem.

En annan fördel med sociala medier är att de kan motverka ensamhet genom att erbjuda en grupp för alla personer att vistas i. Man kan hitta personer som delar ens intressen för en viss typ av sport, musik eller filmgenre och för

En av de främsta po-



Foto/källa: Pixabay

att det är enkelt att dela med sig av sina intressen, minskar det risken för ensamhet. Sociala medier kan även få en att känna sig accepterad och få andra människor att komma i kontakt med hjälp och råd av andra personer som har gått igenom samma sak om de har ett problem. Exempelvis finns det fall där tonåringar har mått dåligt och har kunnat få

hjälp av andra online. Sociala medier bidrar även med en plattform som gör det enklare för en att uttrycka sig själv. Genom sociala medier kan man inte bara komma i kontakt med andra, utan man kan även dela med sig av sin passion (någonting som man har målat, en måltid som man har lagat eller en sång man sjunger) och komma i kontakt med

andra som delar ens intressen. Det är interaktion som kan ske mellan människor över gränser och flera mils avstånd.

Fördelarna med sociala medier är att fler människor kan kommunicera med varandra, vilket passar bra i en tid där vi måste hålla smittspridningen så låg som möjligt. Tursamt nog har vi tillräckligt

med plattformar för att kunna nå ut till andra och hålla kontakten med familj och vänner. Sociala medier är en av de få sakerna som vi vet att vi kan förlita oss på under dessa tider.

Bianca M - Info Express
Källförteckning:
(1) "Five Ways Social Media Can Be Good For Teens", Washington Post
(2) Statista

SLEEPING WORLD

ETT SMARTARE SÄTT ATT SOVA!

SÄNGEN MED DIN PERSONLIGA SÖMNCOACH.

VALFRI GAVEL PÅ KÖPET!
(Värde upp till 11995:-)

AYA 03
Kontinentalsäng 180x200 cm inkl bäddmadrass exkl ben.
Sänggavel "Library Regular", 2 st Smart Sensor.
(Ord.pris 53.968:-)
Nu 49.990:-

M Dorman

25 ÅRS GARANTI

Ställbar dubbelsäng
Monza inkl bäddmadrass. (36.395:-) **27.995:-**

TEMPUR

Ditt livs bästa nattsömn börjar här!

Gavel & ben på köpet!
Erbjudandet gäller på valfri Tempursäng.

Sängjätten
BERNSTORP | STAFFANSTORP

moblero
STAFFANSTORP

Meteorvägen 4, Staffanstorps • 046-14 70 00 • Öppet: Vard 10-18, Lörd 10-15, Sönd 11-15, Helgdagar 11-15

Sömnproblem har liten påverkan på typ 2-diabetiker

■ Patienter som medicinerar för typ 2-diabetes behöver inte oroa sig för sina sömnproblem, när det gäller långtidsblodssockernivån. En ny studie från Uppsala universitet, gjord på över 13 000 patienter, visar att det påverkar det långsiktiga blodssockervärdet (HbA1c) i väldigt liten utsträckning. För sjukdomens skull är det viktigaste att patienten fortsätter att medicinera. Studien publiceras nu i BMJ Open Diabetes Research & Care

– Det finns sedan tidigare en känd koppling mellan långvariga sömnproblem och risken att senare utveckla typ 2-diabetes. Vi ställde oss frågan om det stämmer även för dem som har typ 2-diabetes och också får läkemedelsbehandling för att hålla blodssockernivåerna på en tillfredsställande nivå. I vår studie ser vi en liten koppling mellan två sömnstörningar och långtidsblodssockret, men det är inget som patienterna behöver oroa sig för, säger Christian Benedict, docent vid institutionen för neurovetenskap vid Uppsala universitet och studiens huvudförfattare.

Det här är den första största sömnstudie som har gjorts på patienter som har typ 2-diabetes

och som medicinerar för det.

I studien som är baserad på 13 346 blodprover från UK Biobank har forskarna tittat på halterna av HbA1c även kallat långtidsblodssocker. Patienterna som lämnat proverna har svarat på frågor om sina sömnvanor. Hur länge de brukar sova? Kortare än sju timmar per natt skattas mellan två sömnstörningar och långtidsblodssockret, men det är inget som patienterna behöver oroa sig för, säger Christian Benedict, docent vid institutionen för neurovetenskap vid Uppsala universitet och studiens huvudförfattare.

Liten skillnad mellan patienter med eller utan

sömnbesvär. Resultaten visar att patienter som behandlas för typ-2-diabetes och som antingen sover för länge (nio timmar eller mer) eller visar tecken på att lida av obstruktiv sömnapné, har en något högre risk att ha ett högre långtidssockervärde.

– Det mest intressanta är att skillnaden i HbA1c mellan patienterna som upplevde sömnbesvären och de som inte gjorde det var liten: 0,07 – 0,10 procent. Det är viktigt att veta eftersom många med typ 2-diabetes upplever sömnproblem och kanske oroa sig för hur sjukdomen påverkas av dem.

Det som påverkar långtidsblodssockret positivt i större utsträckning är att fortsätta med sin



Christian Benedict, docent vid institutionen för neurovetenskap. Foto: Mikael Wallerstedt

medicinering. Man vet till exempel att läkemedel metformin, som används som behandling när kost och ökad fysisk aktivitet inte ger tillräcklig effekt på blodssockernivåerna, minskar HbA1c mellan 1,5 och 2 procent. Det är en betydligt större skillnad än för

sömnstörningarna.

– Dock måste man komma ihåg att vi i vår studie inte har undersökt andra hälsoutfall som kan påverkas av båda sömnstörningar och typ 2-diabetes, såsom kognition. Med andra ord är det fortfarande viktigt

för patienter med typ 2-diabetes att kontakta vården när de har långvariga sömnproblem, säger Christian Benedict.

Källa: Uppsala universitet - Elin Bäckström

Bra inomhusklimat och minskad energianvändning kräver helhetssyn

■ I dag renoveras många bostäder med syftet att både fräscha upp dem och att minska energianvändningen. Renoveringar leder till förbättringar, men det finns en risk att det inte blev så bra som det var tänkt. För ett få till ett bra inomhusklimat och samtidigt inte använda onödigt mycket energi behövs en helhetssyn där man tar hänsyn till många olika faktorer.

Den slutsatsen är ett av resultaten av det tvärvetenskapliga projektet PEIRE (People, Environment, Indoor, Renovation, Energy) som har sitt fokus på god inomhusmiljö för människor i deras bostäder och på energieffektivisering genom renovering av flerfamiljsbostäder. Just nu pågår projektets slutseminarium.

– Då och då kan man läsa i tidningarna om byggnader där inomhusmiljön är dålig, ibland så dålig att huset måste rivas. Hur kan det bli så fel ändå när vi vet så mycket inom varje expertområde? Vi var flera som hade gått och funderat på om man inte måste samarbeta för att se helheten och jobba mer tillsammans, säger Eja Pedersen, projektledare för PEIRE.

Behövs helhetssyn. Många människor i Sveri-

ge bor i hyresrätter som är byggda mellan 1950 och 1975, ofta i välplanerade och gröna områden. Men byggnaderna är gamla och håller nu på att renoveras för att de är slitna, och för att minska energianvändningen.

– Det är viktigt att de här renoveringarna leder till bättre inomhusmiljö, eftersom det berör så många människor. Egentligen finns det ju mycket kunskap och expertis, men det är ofta begränsat till en del av inomhusmiljön eller den del av de system som reglerar inomhusmiljön, t.ex. ventilationen. Det finns en begränsning i att bara befinna sig inom sin egen sfär, säger Birgitta Nordquist, som forskar om installationsteknik.

Det finns många olika saker som går att justera i en bostad och som spelar roll för inomhusmiljön. Det

finns ofta ett tiotal fönster och vädringsluckor som alla kan ställas i olika positioner. Därtill kommer innerdörrar, termostater, hänsyn till vädret och så vidare. Det gör det oerhört komplext att verkligen optimera energianvändningen och samtidigt nå en god inomhusmiljö i bostaden.

Komplicerat att få bra inomhusklimat. Dessutom har de boendes livsstil och därmed vanor och beteende, stor betydelse. Matlagning, duschvanor, användningen av stearinljus och fönstervädring är exempel på aktiviteter som har inflytande på inomhusmiljön och energianvändning. Detta ser dessutom väldigt olika ut från individ till individ.

I projektet har det ingått forskare från miljöpsykologi, designvetenskaper, bygg- och miljöteknolo-



Många människor i Sverige bor i hyresrätter som är byggda mellan 1950 och 1975. Men byggnaderna är gamla och håller nu på att renoveras för att de är slitna, och för att minska energianvändningen. Foto: Pixabay

gi och materialvetenskap och tillämpad matematik som har haft som målsättning att ta ett helhetsgrepp på bostaden, det vill säga både själva fastigheten och människorna som bor i den. Tekniska system interagerar med den fysiska inomhusmiljön och de boende både påverkar och påverkas av denna miljö.

– Det är komplicerat för hyresgäster att få till ett bra inomhusklimat med optimerad energianvändning – det är oerhört många saker som kan ändras och ställas in. Därför är det lätt hänt att man i stället exempelvis vädrar mycket mer än nödvän-

ligt och slösar värmeenergi, eller att man inte har riktigt bra luftkvalitet i sin bostad men sparar på energin. Ökar vi förståelsen för bostaden som ett komplext system, så kan vi bidra till både bra inomhusmiljö och effektiv energianvändning samtidigt, säger Jonas Borell, som är beteendevetare.

Närstudier av renovering. En del av projektet har varit att följa renoveringen och energieffektiviseringen av 323 lägenheter på Linero i Lund. Renoveringen som bostadsbolaget ansvarade för hade som målsättning att energianvändningen skulle

ligga på samma nivå som i nybyggda bostäder, samtidigt som hyran inte fick bli högre än att alla kan bo kvar. Forskarna har närstudierat tio lägenheter både före och efter renoveringen, och intervjuat de boende ett flertal gånger.

Projektet PEIRE avslutas nu, men forskarna hoppas kunna fortsätta arbetet och söker medel för nya projekt som bygger vidare på det de kommit fram till. De utvecklar också samarbeten med myndigheter och företag med intressen inom området.

Källa: Lunds universitet



Lotuskliniken
SWEDISH MEDICAL AESTHETIC CLINIC

Lotuskliniken är en unik kvinnoklinik som erbjuder både gynekologiska och estetiska gynekologiska åtgärder!

Estetisk Gynekologi
Intimkirurgi
Gynekologisk Mottagning

Ansiktsbehandling
Ansiktsbehandling med laser
Hårbehandling
Injektionsbehandling



Vill du veta mer om våra behandlingar?
Kontakta oss redan idag!

Vaxning kvinnor

Brasiliansk / Hollywood vaxning
för endast - **350:-**



Hela kroppen - 1500:-
Ingår: Brasiliansk / Hollywood, Hela ben, Mage, Rygg, Armar, Armhålor.

Carmens kosmetik - www.carmenskosmetik.se
Mob: 0768.545.104, Ystadvägen 22, 214 30 Malmö (Ugglanhuset)



Majesty Bespoke
Skrädderi, kemtvätt, urmakeri
Adress: Linnégatan 35, 216 14 Limhamn
040156440

ditec-malmo.se





Ceramic Ultra

Ett hållbart val

Ceramic Ultra appliceras i två lager. Första lagret ger lacken styrka och andra lagret gör ytan vatten- och smutsavvisande.

- Extremt vattenavvisande
- 9 års systemgaranti
- Starkt slitskydd
- Tålig mot kemikalier

JUST NU: HERRGÅRDS-
ÖVERNATTNING PÅ KÖPET

DITEC Malmö

Cypressvägen 29

040-21 54 00

HÖGTRYCK HELA SOMMAREN!

Det bästa med svensk sommar är en bil du kan lita på. Väljer du ŠKODA kan du se fram emot många behagliga resor med vänner och familj i sommar. Vi har många heta erbjudanden på olika modeller och färger för snabb leverans. Välkommen!

**Privatleasing
fr. 1 895 kr/mån**
inkl. serviceavtal,
fulla garantier och
vägassistans.



ŠKODA FABIA STYLE TSI 95 inkl. Komfortpaket!

Kampanjpris fr. 148 800 kr (Ord. pris 179 100 kr)

Privatleasing fr. 1 895 kr/mån* inkl. serviceavtal, fulla garantier och vägassistans

KOMFORTPAKET: Climatronic, farthållare, parkeringssensorer bak, auto-avbländningsbar innerbackspegel



ŠKODA
SIMPLY CLEVER

**Privatleasing
fr. 2 054 kr/mån**
inkl. serviceavtal,
fulla garantier och
vägassistans.



ŠKODA FABIA COMBI STYLE TSI 95 inkl. Komfortpaket!

Kampanjpris fr. 154 700 kr (Ord. pris 185 000 kr)

Privatleasing fr. 2 054 kr/mån* inkl. serviceavtal,

fulla garantier och vägassistans

STYLE: Startknapp utan nyckel, Front Assist, lättmetallfälgar, luftkonditionering, trötthetsvarnare, infotainment 6,5" pekskärm i färg, Bluetooth, SmartLink, USB-port och SD-kort m.m.

ŠKODA SCALA STYLE TSI 115

Kampanjpris fr. 203 900 kr (Ord. pris 221 000 kr)

Privatleasing fr. 2 495 kr/mån* inkl. serviceavtal,

fulla garantier och vägassistans

Lägg till 200kr/mån för DSG (Automat)

STYLE: Startknapp utan nyckel, adaptiv farthållare, Lane Assist, 8" pekskärm i färg, helautomatisk luftkonditionering, Front Assist, Bluetooth, Full LED-strålkastare inkl. dimljus m. kurvfunktion, Hill Hold Control, trötthetsvarnare, 17" lättmetallfälgar, parkeringssensorer bak, SmartLink, variabelt lastgolv m.m.

**Privatleasing
fr. 2 495 kr/mån**
inkl. serviceavtal,
fulla garantier och
vägassistans.



ŠKODA Malmö

Agnesfridsv. 181. Tel: 040-670 13 00
ÖPPETTIDER: Vard 9-18, lörd-sön 11-15

ŠKODA Lund

Gneisv. 6. Tel: 046-31 28 70
ÖPPETTIDER: Vard 9-18, lörd-sön 11-14

Läs mer på skodamalmö.se

Bränsleförbrukning blandad körning från 5,8-6,5 l/100 km, CO₂-utsläpp 131-169 g/km (WLTP)**
Miljöklass EU6. *ŠKODA Privatleasing inkl. serviceavtal 36 mån, 1 000 mil/år, ingen särskild leasingavgift, garanterat restvärde. Rörlig ränta VWFS juli 2020. Upplägg- och adminavgift tillkommer.
**Extrautrustning kan påverka förbrukning och CO₂. Erbjudandena på FABIA/ FABIA combi gäller ett begränsat antal bilar så länge lagret räcker. Bilarna på bilderna kan vara extrautrustade.